
OBSAH

PŘEDMLUVA	5
1. ČINITELE DOSAŽENÍ CÍLE	13
1.1 Podstata řídicí činnosti	13
1.2 Rozsah činitelů řízených člověkem — říditelnost systémů	20
1.3 Některá klasifikační hlediska rozhodovacích situací	24
1.4 Důležitost jednotlivých činitelů pro dosažení cíle	26
1.5 Racionalita při určování důležitosti činitelů	27
1.6 Kompenzace činitelů	28
1.7 Formule a některé širší souvislosti	29
2. ÚSPĚŠNOST DOSAŽENÍ CÍLE	34
2.1 Úvod	34
2.2 Výklad pojmu subjektivní pravděpodobnost (SP)	35
2.3 Vztah mezi subjektivní a objektivní pravděpodobností	37
2.4 Metody určování subjektivní pravděpodobnosti	37
2.5 Kombinace pravděpodobnosti a užitečnosti při aktu rozhodnutí	39
2.6 Riziko	40
3. RACIONALITA	45
3.1 Koncept racionality	45
3.1.1 Úvod	45

3.1.2	Racionalita jednotlivých operací	47
3.1.3	Racionalita řetězu operací	53
3.1.4	Racionalita předpokládá uvědomování si prováděných operací	54
3.1.5	Racionalita celku úmyslné činnosti	57
3.1.6	Člověk jako nositel racionality	58
3.1.7	Specifičnost konkrétních podmínek situace a vlastnosti člověka jako předpoklad racionality rozhodování za rizika	60
3.2	Racionalita odhadu dosažení cíle	61
3.2.1	Úvod	61
3.2.2	Kritéria racionality pro odhad úspěšnosti činnosti	65
3.2.3	Racionalita odhadu subjektivní pravděpodobnosti vzhledem k horní a dolní polovině stupnice 0 % až 100 %	68
3.2.4	Racionalita odhadu úspěšnosti činnosti a vztah k operaci „určení počtu alternativ“	68
3.2.5	Racionalita odhadu úspěšnosti činnosti — pravidlo o součtu pravděpodobností	69
3.2.6	Racionalita — stejná pravděpodobnost neznamená vždy stejné jednání lidí	72
3.2.7	Stabilita operace odhadu subjektivní pravděpodobnosti v čase	74
3.2.8	„Ideální, absolutní jistota nebo reálný svět pravděpodobnosti a rizika“	75
3.2.9	Úspěšné versus neúspěšné dosažení cíle činnosti	76
3.2.10	„Stejně pravděpodobný“ — očekávání dosažení cíle	77
3.2.11	Racionalita rozlišení situací „téměř jistoty“, průměrného rizika a velkého rizika — hazardu	79

4. RACIONALITA SLOVNÍHO VYJÁDŘENÍ SUBJEKTIVNÍ PRAVDĚPODOBNOTI 82

4.1	Úvod	82
4.2	Dotazník 41 pravděpodobnostních pojmů	83
4.3	Přiřazování významů při vyplňování dotazníku	86
4.4	Význam pojmů	89
4.5	Klasifikace 41 pojmů dotazníku	93
4.6	Přesnost pojmů	96
4.7	Racionalita — testování výsledků operací podle kritérií	98
4.7.1	Úvod	98
4.7.2	Kritéria racionality	101
4.7.3	Absolutní racionalita operace přiřazování	101
4.7.4	Neabsolutní — relativní racionalita operace přiřazování	105
4.7.5	Interpretace výsledků testování racionality z hlediska jednotlivců, pojmů a kritérií	107

4.8	Vznik pojmů jako měřicích nástrojů	117
4.9	Přiřazování významu k pojmům (v kontextu, bez kontextu) — řízení a rozhodování	119
5. CELEK ÚMYSLNÉ ČINNOSTI		122
5.1	Úvod	122
5.2	Příklad modelové situace	125
5.3	Modelové rozhodovací situace s rizikem 15 CSU. Popis metody	128
5.4	Metody	130
5.5	Výsledky výzkumu	131
5.6	Poznání a jeho racionalita	137
5.6.1	<i>Odhad subjektivní pravděpodobnosti</i>	137
5.6.2	<i>Racionalita při odhadu subjektivní pravděpodobnosti vzhledem k typu rozhodovací situace</i>	141
5.7	Rozhodnutí — riziko	146
5.7.1	<i>Riskování a „sklon riskovat“</i>	146
5.7.2	<i>Riskování a vlastnosti vůle</i>	148
5.7.3	<i>„Sklon riskovat“ a skutečná volba rizika</i>	149
5.7.4	<i>Nezbytná subjektivní pravděpodobnost</i>	149
5.8	Činnost a jednání při realizaci	154
5.8.1	<i>Člověk a situace</i>	154
5.8.2	<i>Volba cíle a jeho dosažení</i>	156
5.9	Extrémní osobnost	158
5.10	Vůle a řídicí činnost	160
5.11	Zobecnění výsledků výzkumu	161
Závěr		163
Doslov		167
Literatura		170
Cizojazyčná shrnutí		175
Příloha: Dotazník 41 pravděpodobnostních pojmů		